

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání  
od **1.9.2017** do **31.8.2020**

**MATEŘSKÁ ŠKOLA BRNO, BRECHTOVA 6**  
příspěvková organizace

**Školní kurikulum podpory zdraví mateřské školy  
Brechtova**



**„Společně poznáváme svět“**

**č.j. MŠ 179 JP 11 / 2017**

**Razítko, podpis ředitelky.....**

**Projednáno na pedagogické radě dne: 1.9.2017**

# Obsah školního kurikula podpory zdraví:

<b>1. Představení školy .....</b>	<b>3</b>
Identifikační údaje o škole.....	3
Charakteristika a umístění školy.....	4
Organizace vzdělávání.....	5
Individuální vzdělávání dle §34b školského zákona.....	7
Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	7
Vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	9
Vzdělávání nadaných dětí.....	9
<b>2. Charakteristika vzdělávacího programu školy.....</b>	<b>10</b>
Filozofie vzdělávacího programu a integrující principy	
Dlouhodobé záměry rozvoje školy.....	11
<b>3. Neformální kurikulum.....</b>	<b>12</b>
Podmínky pro vzdělávání, principy a zásady podpory zdraví.....	12
Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	17
Podmínky pro vzdělávání nadaných dětí.....	18
Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	18
<b>4. Formální kurikulum - vzdělávací obsah programu .....</b>	<b>19</b>
<b>Tematický celek „Společně poznáváme svět“</b>	
Podtéma 1. <b>Poznávám sám sebe</b> .....	19
Podtéma 2. <b>Žiji mezi kamarády</b> .....	20
Podtéma 3. <b>Všechno se kolem nás mění</b> .....	21
Podtéma 4. <b>Chci /ne/ být při tom</b> .....	22
Podtéma 5. <b>Nechceme být nemocní</b> .....	23
Pravidla pro realizaci školního kurikula.....	24
<b>5. Evaluační systém.....</b>	<b>25</b>
Hodnocení třídního kurikula.....	25
Hodnocení vzdělávacích procesů.....	26
Hodnocení podmínek vzdělávání.....	27
Hodnocení výsledků vzdělávání.....	27
<b>6. Přílohy.....</b>	<b>28</b>
Roční plán	
Školní řád	
Provozní řád školy	
Analýza výchovně vzdělávací práce	
Plány spolupráce	
Zpráva o činnosti školy	
Třídní vzdělávací programy	
Evaluační zpráva školy	

# 1. PŘEDSTAVENÍ ŠKOLY

Mateřská škola Brno, Brechtova 6, příspěvková organizace

Název programu „ **SPOLEČNĚ POZNÁVÁME SVĚT** “

Kurikulum podpory zdraví bylo dopracováno podle modelového programu podpory zdraví – „Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole“ (Portál 2006) společně kolektivem učitelek mateřské školy ke dni 1.9.2017

Horká Ivana, Mgr.	Janičková Pavlína, Mgr.
Karolyiová Lenka	Kroupová Lucie, Bc.
Vystavělová Zuzana, Bc.	Hrdličková Hana, Bc. DiS.
Klimíčková Lenka Bc.	Kazmířová Hana, Bc.
Černá Klára, Mgr.	Černá Veronika, Bc.
Velínová Petra, Bc.	Hlaváčková Jana, Bc.
Kollárová Lenka Bc.	Tesařová Petra, Bc.

## IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

sídlo: Brechtova 6, Brno – Lesná, 638 00

e-mail : ms\_brechtova@volny.cz

www.msbrechtova.cz

IČO : 70 99 40 05

DIČ: CZ 70 99 40 V05

datová schránka: ykmknve

číslo účtu: 115-3952000247/0100

mobil kuchyně (odhlašování a přihlašování stravy).....	739 476 949
kancelář vedoucí šk. kuchyně + kuchyně.....	548 523 688
kancelář ředitelky školy.....	542 211 228
mobil ředitelka .....	731 235 839
kancelář zástupkyně.....	548 526 968
mobil zástupkyně.....	731 575 026

Zřizovatel

Úřad městské části města Brna

Brno – Sever

Bratislavská 70

601 47 Brno

Ředitelka školy

Mgr. Ivana Horká

## CHARAKTERISTIKA A UMÍSTĚNÍ ŠKOLY

Město Brno patřilo v minulosti spíše mezi průmyslová města, což se v posledních letech daří měnit rozrůstajícím se okolím okrajových předměstí. Na jednom z nich, severním okraji města Brna, které nese jméno Lesná, se nachází naše mateřská škola. Název naší městské části je velmi výstižný. Je zde spousta zeleně, která plynule přechází do okolních lesů. Mateřská škola Brno, Brechtova 6, byla vybudována v roce 1967 a od 1. ledna 1993 je samostatnou příspěvkovou organizací, zřízenou městem Brnem, jeho městskou částí Brno – Sever.

Od roku 2011 pracuje škola na základě dohody o spolupráci jako fakultní mateřská škola Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity Brno, kdy naše škola zajišťuje praxi pro studenty bakalářského studia oboru Učitelství pro mateřské školy.

Všechny pedagogické pracovnice splňují odbornou kvalifikaci pro práci v předškolním vzdělávání a vzhledem k tomu, že integrujeme děti se speciálními vzdělávacími potřebami kolektiv rozšiřují, dle aktuální potřeby, také asistenti pedagogů.

Škola postupně prošla rekonstrukcí oplocení školní zahrady, elektřiny, kanalizace, sociálních zařízení pro děti a venkovních přístřešků pro práci s dětmi.

V prosinci roku 2016 byla dokončena rekonstrukce zadního schodiště, které bylo zastřením propojeno s přízemím budovy v jeden celek. V letošním roce plánujeme rekonstrukci obkladů a podlah ve školní kuchyni.

Škola je umístěna v účelové jednopodlažní budově a má celkem 5 tříd s kapacitou maximálně 25 dětí v jedné třídě. Dle aktuálního stavu dětí s diagnostikovaným stupněm podpůrného opatření 3 se kapacita počtu dětí o 1 snižuje.

V přízemí se nachází kancelář ředitelky školy, školní kuchyně, kancelář vedoucí kuchyně a dvě třídy, v prvním podlaží se nachází 3 třídy, kancelář zástupkyně ředitelky a keramická dílna s naší vlastní keramickou pecí.

První vchod do mateřské školy vede ke třídě nesoucí jméno „Berušky“ a venkovní schodiště vpravo vede ke třídě se jménem „Kotátko“. Vchod umožňuje přístup i ke třídě se jménem „Ptáčci“, proto je využívána jako třída pro scházení a rozcházení dětí z horních tříd. Druhý vchod vede ke třídě jménem „Sluníčka“ a po schodišti chodbou nahoru do haly prvního podlaží ke třídě jménem „Motýlci“ a ke třídě jménem „Ptáčci“.

Součástí mateřské školy je školní zahrada s již vzrostlou zelení. Vybavení školní zahrady se nám daří za aktivní pomoci Sdružení rodičů a přátel školy postupně vybavovat podle našich představ.

Školní kuchyně připravuje stravu pro celou mateřskou školu. Vaří velmi kvalitní a chutnou stravu podle zásad zdravé výživy pro celkem 123 dětí a 21 pracovníků mateřské školy.

O 123 dětí naší mateřské školy pečují celkem 10 pedagogických pracovníků a 2 asistentky pedagoga, 1 školní asistent, 3 provozní pracovníce a 4 pracovníce školní kuchyně.

Při mateřské škole aktivně pracuje Spolek rodičů a přátel školy, které se také finančně podílí na zajišťování dalších aktivit pro děti naší školy.

## ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Do mateřské školy jsou přijímány děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let. Přednostní právo na přijetí mají děti, které dosáhnou pátého roku věku v následujícím školním roce a předškolní vzdělávání je pro ně povinné. Od září 2017 je zaváděno přednostní přijímání čtyřletých dětí ze spádového obvodu dané mateřské školy. Na zbývající volná místa jsou v termínu přijímacího řízení přijímány děti podle vyhlášených kritérií. Zápis k předškolnímu vzdělávání se koná v období od 2. května do 16. května a probíhá elektronicky (<http://zapisdoms.brno.cz>). Na základě doporučení Speciálního pedagogického centra nebo pedagogicko-psychologické poradny jsou přijímány i děti se speciálními vzdělávacími potřebami a do tříd jsou zařazovány tak, aby byly splněny podmínky pro jejich vzdělávání. Při zahájení docházky do mateřské školy realizujeme společně s rodiči adaptační program dle možnosti rodičů (postupné zvykání s rodinným příslušníkem..). K předškolnímu vzdělávání mohou být přijímány děti i v průběhu školního roku.

Děti v mateřské škole jsou zařazovány do pěti věkově smíšených tříd. Do nich jsou dle možností a domluvy s rodiči zařazovány s ohledem na přátelské a sourozenecké vztahy tak, aby byly splněny jejich podmínky vzdělávání.

Tři třídy mateřské školy jsou umístěny v 1. podlaží a dvě třídy v přízemí školní budovy. Paní učitelky provádí s dětmi individuálně logopedickou prevenci a také pravidelně při vzdělávání pracují s keramickou hlinou. Na pobyt venku vycházíme s dětmi téměř za každého počasí, a pokud to počasí dovolí, trávíme na školní zahradě i svačiny a odpoledne.

Děti, které se vzdělávají v posledním ročníku před zahájením povinné školní docházky mají možnost společně s rodiči absolvovat kurz ESS – Edukativně stimulační skupinky. Tito předškoláci mají povinné předškolní vzdělání, které je v mateřské škole bezplatné. Vedle vzdělávání v mateřské škole Školský umožňuje tři další způsoby vzdělávání - individuální vzdělávání, vzdělávání v přípravné třídě (přípravném stupni základní školy speciální) a v zahraniční škole. Pokud se zákonný zástupce rozhodne pro některou z alternativních forem plnění povinného předškolního vzdělávání, musí to oznámit mateřské škole, do které je jeho dítě zapsáno, nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít povinně vzdělávat (tzn. do konce května).

Každoročně vyjíždíme na „Školu v přírodě“ s různým tematickým zaměřením a programem. Spolupracujeme s „Lemurem“, jednotliví zákonní zástupci na základě smlouvy umožňují dětem lyžařský výcvik.

Režim dne je stanoven pouze rámcově a dle aktuálních situací je flexibilně přizpůsobován potřebám dětí.

### **Nabízené aktivity v rámci výchovných činností:**

- pravidelně keramika
- výtvarné, tělovýchovné, hudební a dramatické činnosti
- lyžařský výcvik
- logopedie

### **Odpolední aktivity:**

1x za 14 dní edukativně stimulační skupinky, dílny s rodiči, společná setkání

## RYTMICKÝ ŘÁD ŽIVOTA DNE

6.30	začíná provoz mateřské školy ve třídě „Ptáčci“
7.30 – 8.00	rozcházení dětí do tříd
7.30	spontánní, řízené a částečně řízené činnosti dle školního vzdělávacího programu a třídních vzdělávacích programů
8.00	podává se ovoce a zelenina
8.30 – 9.00	postupná svačina, děti se samostatně obsluhují a určují si velikost porcí
9.45 – 12.00	příprava na pobyt venku, pobyt venku, příprava na oběd, v letních měsících odcházíme ven již na svačinu nebo po ní
12.00 – 12.45	postupný oběd ve všech třídách, samostatné obsluhování, hygiena, čištění zubů
12.30 – 13.00	odcházení dětí po obědě
12.45	četba ve všech třídách, odpočinek na lehátku
13.00 – 13.30	odpočinek na lehátku
13.30	postupné vstávání, grafomotorika, spontánní, řízené a částečně řízené činnosti
14.30	postupná svačina, spontánní, řízené a částečně řízené činnosti dle počasí pobyt venku i se svačinou
15.00 – 15.45	postupné scházení dětí do tříd „Ptáčci“ a „Sluníčka“, rozcházení dětí domů
16.30	končí provoz mateřské školy

### Rituály a tradice školy

- ranní přivítání s učitelkou – sdělení prožitků
- společné oslavy narozenin dětí ve třídě
- polodenní výlety do okolí školy
- celodenní výlet 1x za rok
- čtení poledních pohádek s prarodiči, rodinou
- společné akce s rodiči:
  - „Zavírání zahrady“ - pečení brambor, podzimní brigáda s rodiči
  - „Dílny s rodiči“ - keramika, zpracovávání odpadu
  - „Mikulášská nadílka“

- „Vánoční koledování“ - ochutnávky cukroví, vánoční dílna
- „Návštěvy předškoláků v ZŠ“
- „Karneval“ - děti i dospělí vstup pouze v maskách
- „Den země“ - otvírání a probouzení zahrady společně s rodiči
- „Návštěva školáků ve školce“
- „Maminky mají svátek“ - dílna pro radost
- „Oslava MDD“
- „Školkové hody“
- „Táborák“ - opečeme špekáčky
- „Loučíme se se školkou“ - pasování předškoláků - „SLIB“
- „Poslední spaní“ - radovánky s budoucími školáky, prohlížení aktovek, spaní ve škole ve spacáku

### **Odpolední kroužky:**

Spolek rodičů nabízí výuku angličtiny

## INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ DLE §34b ŠKOLSKÉHO ZÁKONA

Individuální vzdělávání může probíhat po celý školní rok, nebo jen po jeho určitou část. Pokud zákonný zástupce plánuje své dítě individuálně vzdělávat, musí svůj záměr oznámit řediteli mateřské školy, do které je dítě zapsáno, nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít povinně vzdělávat. Pokud se zákonný zástupce rozhodne začít své dítě individuálně vzdělávat v průběhu školního roku, musí to písemně oznámit řediteli mateřské školy, ve které se jeho dítě vzdělává. Ředitel školy může vydat rozhodnutí o individuálním vzdělávání nejdříve od 1. dne následujícího měsíce. Při společných konzultačních hodinách je zákonný zástupce seznámen se školním kurikulem podpory zdraví a jsou doporučeny postupy vedoucí k dosažení očekávaných výstupů. Ve školním řádu jsou stanoveny termíny a způsob ověřování. Zákonný zástupce se musí ve stanovený termín dostavit s dítětem k ověření získaných schopností a dovedností v určených oblastech. V případě nedostavení se, bez omluvy a náhradního termínu dochází k ukončení individuálního vzdělávání. Dítě tak musí neprodleně zahájit docházku do mateřské školy, ve které je zapsáno, a to i v případě, že se rodič proti ukončení individuálního vzdělávání odvolá. Pokud bylo individuální vzdělávání ze strany ředitele mateřské školy ukončeno, není již možné dítě opětovně individuálně vzdělávat.

## VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Pedagogičtí pracovníci se snaží o vytvoření optimálních podmínek, které vedou k rozvoji osobnosti každého dítěte. Vedou děti k učení, ke komunikaci s ostatními a pomáhají jim, aby dosáhly co největší samostatnosti. Na základě znalostí a rozvojových možností každého dítěte poskytujeme včasnou pedagogickou péči, a tím zlepšujeme jejich životní i vzdělávací šance. Individuální rozvojové možnosti dětí jsou maximálně podporovány. Veškeré činnosti jsou prováděny tak, aby všechny děti zažívaly úspěch a radost z toho, co se jim povedlo.

Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pedagogičtí pracovníci volí vhodné vzdělávací metody a prostředky, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními.

#### Podpůrná opatření prvního stupně:

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). PLPP zpracovává škola samostatně.

Podpůrná opatření prvního stupně navrhuje, vytváří a upravuje MŠ.

Úpravy ve vzdělávání navrhuji pedagogičtí pracovníci, přičemž spolupracují se zákonným zástupcem dítěte. PLPP má písemnou podobu.

#### Podpůrná opatření od druhého do pátého stupně:

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. IVP zpracovává v písemné podobě škola na základě doporučení ŠPZ.

Zvýšenou pozornost věnujeme dětem s odkladem školní docházky. Pokroky jsou zaznamenávány v individuálním hodnocení dítěte a konzultovány se zákonnými zástupci dítěte.

## **System péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole**

### **Podpůrná opatření I. stupně:**

Cílem těchto opatření je poskytovat takovou podporu žákům, která bude adekvátní jejich skutečným potřebám, škola zpracovává plán pedagogické podpory, který zahrnuje základní charakteristiku žáka, časový plán, organizaci výuky, odpovědné pedagogické pracovníky a vyhodnocení.

Slouží pedagogickým pracovníkům k základní identifikaci obtíží a možností dítěte a svoji strukturou vede k nastavení prvotních opatření, která podpoří další rozvoj dítěte. Neoperuje s diagnózami, ale s popisem obtíží a jejich konkrétního řešení.

### **Podpůrná opatření od II. Do V. stupně:**

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte.

IVP (individuální vzdělávací plán) je zpracován třídním učitelem nejpozději **do 1 měsíce** ode dne, kdy škola obdržela doporučení. IVP je doplňován a upravován v průběhu školního roku podle vzdělávacích potřeb dítěte a ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem dítěte. IVP má písemnou podobu a je s ním obeznámen zákonný zástupce dítěte a školské poradenské zařízení. Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu.



## VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Rámcové cíle a záměry vzdělávání obsažené v RVP PV a kurikulu podpory zdraví jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let.

Zpravidla jde u dětí o první sociální zkušenost mimo širokou rodinu a projevuje se silnější citovou vazbou na dospělou osobu.

Nejčastěji se učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou.

## VZDĚLÁVÁNÍ NADANÝCH DĚTÍ

Při vzdělávání mimořádně nadaných dětí školní vzdělávací program zahrnuje možnost rozšíření nabídky dalších aktivit podle schopností, zájmů a nadání těchto dětí.

Rozvoj a podpora nadaných dětí je zajišťována tak, aby nebyla jednostranná dle jejich nadání, ale aby zaručila pestrost a rozmanitost obvyklé vzdělávací nabídky.

Vytváříme podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. Za nadaného žáka se pro účely této vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou.

U mimořádného intelektového nadání je umožněno obohacování učiva nad rámec předmětů a vzdělávacích oblastí školního vzdělávacího programu. Dítě, které vykazuje známky nadání, je dále podporováno. Vzdělávání dětí probíhá způsobem, při kterém je stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání, aby se nadále tato nadání mohla ve škole projevit, uplatnit a dále se rozvíjet. Dále se postupuje podle podpůrných opatření od druhého stupně.

## 2. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

### Filozofie vzdělávacího programu a integrující principy Dlouhodobé záměry rozvoje

#### Filozofie školy

Filozofií naší MŠ je holisticko – interakční pojetí zdraví.

Školní kurikulum se opírá o Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání a Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole vychází z:

- potřeb a zájmů dětí (genetické dispozice, vývojové odlišnosti ...)
- potřeb společnosti, ve které děti žijí (demokratické uspořádání, potřeby 21. století jako je kooperace, týmová práce apod., vstup do EU, ohrožení dětí sociálně patologickými jevy...)

Naším cílem je, aby dítě, které odchází z naší MŠ, bylo maximálně rozvinuto na základě svých možností a zájmů po stránce tělesné, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností kompetentní zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které jsou na ně kladeny.

#### Rámcové cíle:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Budeme usilovat o to, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí a získávalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání. Škola je zaměřena na výchovu předškolního dítěte ke zdravému způsobu života a k vytváření podmínek pro tělesnou, duševní a společenskou pohodu. Stěžejním cílem programu je, aby se děti naučily postojům, které spočívají v úctě ke zdraví a praktickým dovednostem chránícím zdraví. Zahrnuje všechny oblasti dětské osobnosti:

- |   |                      |
|---|----------------------|
| • biologická – dítě zná svoje tělo                              | DÍTĚ A JEHO TĚLO     |
| • psychologická – uvědomění si vlastní identity, pocitů a přání | DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA |
| • interpersonální – navazování vztahů                           | DÍTĚ A TEN DRUHÝ     |
| • socio-kulturní – respektování pravidel, chápání okolí         | DÍTĚ A SPOLEČNOST    |
| • environmentální – vnímání různorodosti světa                  | DÍTĚ A SVĚT          |

Integrujícími principy kurikula MŠ jsou:

#### Respekt k přirozeným lidským potřebám

##### Rozvíjení komunikace a spolupráce

Vycházíme z Maslowova modelu - pyramida lidských potřeb

Fyziologické potřeby - zajišťují biologické přežití člověka a jeho tělesnou pohodu

Potřeby bezpečí - k pocitu jistoty a bezpečí přispívá také určitý řád, pravidelnost, pořádek a smysluplnost

Potřeby sounáležitosti a lásky - potřeba být milován, patřit někam a k někomu, být součástí

Potřeba uznání a sebeúcty	rodiny, společenství - potřeba být uznáván, respektován jako hodnotná osoba, potřeba vážit si sám sebe
Potřeba seberealizace	- potřeby pochopit sám sebe i druhé, naplnit své možnosti růstu a rozvoje
Vyšší potřeby	- potřeby směřující dál než uspokojování osobních potřeb

### **Hlavním prostředkem vzdělávání je hra, prožitkové a kooperativní učení hrou a činnosti dětí založené na přímých zážitcích.**

Ctíme heslo: „Bez zpětné vazby nemůže probíhat žádné učení / bez hodnocení ano /“!

Zpětná vazba je informace o správnosti probíhající situace nebo výsledku bez hodnocení kvalit či schopností toho, kdo to dělá.

Uplatňujeme situační učení, založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dětem srozumitelné a praktické ukázky životních souvislostí. Významnou roli také sehrává spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby.

Podmínkou uskutečnění programu je spolupráce všech zúčastněných, dětí, rodičů, pedagogického personálu, zřizovatele a dalších odborných partnerů. Naše školní kurikulum vychází z projektu „Podpora zdraví v mateřské škole“. Vlastní školní kurikulum škola vypracovala a předložila k úspěšné certifikaci 22. listopadu 1998 Státnímu zdravotnímu ústavu v Praze. Ve tříletých etapách prochází školní kurikulum evaluací a následnou inovací.

### **Dlouhodobé záměry školy**

Snažíme se o to, aby naše škola byla místem pro radostnou hru, získávání nových zkušeností, navazování nových přátelství mezi dětmi, ale i mezi dospělými. Stala se prostorem pro objevování svých možností a prohlubování dovedností, zdrojem inspirace pro chuť rozvíjet sebe sama.

Zaměření na návrat k tradicím české republiky. Pokračování v environmentálním vzdělávání, rozšíření logopedické prevence a nápravy řeči dětí.

Hlavními cíli projektu jsou:

- objevovat tradice země, folklórní tradice, krajová oblečení
- naplňovat schválený projekt „Šablony“
- pokračovat a rozšiřovat a ekologickou výchovu dětí – vést děti v souladu s přírodou – zavedení prvků lesní školky
- provádět preventivní logopedické chvílky
- inovovat zahradu v duchu ekologických zahrad
- pokračovat v získávání rodičů pro větší zapojení do vnitřního dění mateřské školy
- využití odborné pomoci školského zařízení pro EVVO „Lipka“.

### 3. NEFORMÁLNÍ KURIKULUM

#### Podmínky pro vzdělávání - principy a zásady podpory zdraví

Vytvořením vhodným podmínek vzdělávání ovlivňujeme úspěšnost veškeré výchovně vzdělávací práce. Je třeba vytvořit takové situace, které pomohou k získávání kompetencí dětí, které nelze jen „naučit“, ale je třeba je přirozeně rozvíjet.

#### Respekt k přirozeným lidským potřebám

Děti samy hledají řešení svých problémů, odpočívají podle toho, jak potřebují.

*Dlouhodobý cíl: respektování všech navzájem, začlenění do života obce*

Naším cílem je do 8/2018:

- vytvářet funkční, estetické, podnětné a hygienicky nezávadné prostředí pro pohodu všech
- nadále podporovat děti k vlastní aktivitě při vytváření pohody ve třídě

#### Rozvíjení komunikace a spolupráce

Při komunikaci s dětmi snižujeme polohu a dodržujeme oční kontakt. Snažíme se vyvarovat všeobecného hodnocení („šikovný, hodný, zlobivý“ atd.) a nahrazovat je věcnou zpětnou vazbou – tzn., že popisujeme činnosti, situace a chování dětí, projevujeme dětem empatii, využíváme pozitivní komunikaci, nepoužíváme zápory. Dáváme dětem prostor k vlastnímu vyjádření (je víc slyšet děti než učitelku), podporujeme samostatnost dětí možností výběru, vrácením otázek.

Podporujeme děti v samostatném řešení konfliktů. Po nastudování principů komunikace se budeme snažit umožnit všem učitelkám i absolvování semináře komunikace „Respektovat a být respektován“. Děti se vzájemně upozorňují na porušování pravidel a snaží se vzájemně poradit si. Budeme se snažit rozšiřovat logopedickou prevenci, v kolektivu pracuje speciální pedagog, ve škole také pravidelně s dětmi pracuje logoped – Mgr. Olga Kubějová.

*Dlouhodobý cíl: partnerská a empatická komunikace s rodiči a partnery školy*

Naším cílem je do 8/2018:

- podporovat rodiče k využívání konzultačních hodin
- aktivně se podílet na životě a rozvoji obce
- aktivně spolupracovat se ZŠ, zajišťovat nestresující vstup do ZŠ

#### Učitelka podporující zdraví

Podařilo se nám více využívat pozitivní motivace a ve volném čase se věnovat aktivnímu odpočinku. Komunikujeme vstřícně a partnersky. Máme rezervy v zabývání se prevencí syndromu vyhoření. Pracujeme samy na sobě. Pravidelně a po odsouhlasení se samostatně hlásíme k nabízenému dalšímu vzdělávání učitelů.

*Dlouhodobý cíl: vypracovat jako dodatek kurikula pravidla pro prevenci proti syndromu vyhoření*

Naším cílem je do 8/2019:

- podporovat vzájemné hospitace učitelek s videonahrávkami
- snažit se svým zdravým způsobem života a chováním poskytovat dětem i rodičům vzor k napodobování
- vyjadřovat a pojmenovávat své pocity

### **Věkově smíšené třídy**

Děti jsou rozděleny do pěti věkově smíšených tříd, kdy respektujeme sourozenecké či přátelské vztahy při jejich zařazování. Všechny třídy jsou vybaveny nábytkem respektujícím výšku dětí

*Dlouhodobý cíl: připravovat činnosti tak, aby se mohly zapojit všechny věkové skupiny ve třídě*

Naším cílem je do 8/2019:

- získat nové znalosti pro podporu vzdělávání dvouletých dětí a uplatňovat získané znalosti v praxi
- podporovat spolupráci mezi dětmi namísto soutěživosti

### **Rytmický řád života a dne**

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

Pobyt dětí venku je realizován v dopoledních hodinách i v mírném dešti, za příznivého počasí i v odpoledních hodinách.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim spojený s možností pobytů rodičů s dětmi dle potřeby. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Podporujeme volbu dětí a vlastní rozhodování v možnosti zapojení se do nabízených aktivit. Pravidelné rituály napomáhají k rozvoji spolupráce a pohody všech.

*Dlouhodobý cíl: hledáme nová řešení při provozních obtížích tak, aby to nebylo na úkor dětí*

Naším cílem je do 8/2018:

- důsledně dodržovat sjednocené rituály
- sjednotit pravidla pravidelných režimových momentů ve všech třídách
- vybavení dětí pro pobyt venku v mírném dešti – všechny děti potřebují mít v šatně pláštěnky a vhodnou obuv

### **Tělesná pohoda a volný pohyb**

Děti mají dostatek prostoru pro pohybové aktivity ve třídách i na školní zahradě. V každé třídě mají děti k dispozici dostatek tělovýchovného náčiní a náradí podporující pohyb.

Společně se Spolkem rodičů měníme staré betonové zídky na zahradě v okrasné doplňky. Snažíme se o společné doplňování a vytváření herních a vzdělávacích prvků na zahradě. Každoročně pořádáme školy v přírodě, pravidelně podporujeme cvičení a pohybové aktivity ve třídách, absolvujeme lyžařský výcvik dětí.

*Dlouhodobý cíl: rozšiřovat možnosti k dalším pohybovým aktivitám na školní zahradě*

Naším cílem je do 8/2018:

- otužovat děti (vzduchem, vodou...)
- motivovat děti k pohybu
- nabízet i další rekreační aktivity bez předčasné sportovní specializace dítěte (předplavecký výcvik, lyžařský výcvik, jóga...)

### **Správná výživa**

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle předpisů). Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Jídlo připravujeme ve vlastní školní kuchyni, děti mají denně čerstvé ovoce či zeleninu. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Do jídla děti nenutíme, nabízíme malý kousek k ochutnání.

Děti mají k dispozici během celého dne kvalitní pitnou vodu z dispensoru na úpravu vody a čaj i při pobytu na školní zahradě. Děti se samostatně obsluhují, vlastním nožem mažou pečivo, nalévají polévku a volí si velikost porcí.

*Dlouhodobý cíl: sledovat skladbu jídelníčku a pravidelně vyhodnocovat spotřební koš*

Naším cílem je do 8/2018:

- připravovat spolu s dětmi některé pokrmy s dodržováním hygienických zásad (pomazánky, tepelně upravená jídla...)
- provádět osvětovou činnost (články, besedy na téma výživy, pitného režimu, ochutnávky pro rodiče...)
- dbát na samostatné utírání prostírek dětmi a úklid svého místa

### **Spontánní hra**

Snažíme se o vyvážený poměr spontánních a řízených činností v denním programu, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Z důvodu chystání lehátek se nám někdy nedaří všechny velké stavby uchovat. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem.

*Dlouhodobý cíl: hledání nových možností při utváření herních koutů a umožňovat dětem se jejich tvorbě spolupodílet*

Naším cílem je do 8/2018:

- umožňovat dětem hrát si a tvořit s různými druhy materiálů i ve třídě (písek, voda, dřevo, přírodniny, skutečné předměty, různé oděvní doplňky...)

- hledat možnost a nechávat dětem dostatek času pro hru (např. ji mohou nechat rozehranou i více dní, až do jejího dokončení)

### **Podnětné věcné prostředí**

Mateřská škola má dostatečně velké prostory pro vytváření herních koutů dětí.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. Průběžně se snažíme obnovovat je a doplňovat.

Ve třídách máme odpočinkové kouty pro odpočinek dětí během dne.

Třídíme papír do nádob ve třídách, všechny druhy odpadu mimo třídy a společně i elektroodpad do nádoby v přízemí.

*Dlouhodobý cíl: vytvářením členění a nové vybavení zahrady umožňovat různorodé aktivity dětí*

Naším cílem je do 8/2019:

- seznámit se s možným výskytem alergenních a jedovatých rostlin v okolí školy, znát jejich jména, hrozby, hledání společného řešení
- vybudovat nové dopravní hřiště
- obnovit počítačové vybavení ve třídách, aby byl k dispozici a užíván podle dohodnutých pravidel

### **Bezpečné sociální prostředí**

Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.

Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci.

Pedagogové respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.). Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou rády a společně si vytváří pravidla soužití. Podařilo se nám zapojení dětí do výtvarného ztvárnění pravidel soužití ve třídách.

Děti říkají bez obav, že něco nechtějí (jíst, dělat).

Rodiče mají volný přístup do tříd a zapojení se do všech činností.

*Dlouhodobý cíl: vytvářet pozitivní prostředí se zaměřením na prevenci šikany*

Naším cílem je do 8/2018:

- předcházet vzniku nadměrné psychické zátěže a stresu (nesoutěžíme)
- vyhýbat se manipulacím otevřeným i skrytým, zdánlivě pozitivním, jako je manipulace laskavými slovy a pobídkami
- vzdělávat se v oblastech partnerské komunikace

### **Participativní a týmové vedení**

V prostředí vzájemné důvěry a tolerance ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor.

Společně jsme zpracovali inovaci „Kurikula“ a „Etický kodex zaměstnance“, který respektujeme.

*Dlouhodobý cíl: důsledné posilování vzájemné spolupráce se všemi partnery*

Naším cílem je do 8/2018:

- pravidelně hospitovat s ohledem na individuální potřeby učitele/ky i na potřeby školy
- přicházet s podněty a nápady k rozvoji školy
- podporovat provozní zaměstnance k účasti na pravidelných pedagogických poradách pro lepší pochopení a pomoc při naplňování cílů školního kurikula

### **Partnerské vztahy s rodiči**

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se všech programů, dle svého zájmu denně vstupovat do her svých dětí.

V každé třídě mají zákonní zástupci možnost konzultačních hodin s učitelkami, kde pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči na společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech.

Informujeme rodiče o výsledcích práce a plnění kurikula, spolupracujeme se spolkem rodičů.

*Dlouhodobý cíl: pořádání pro rodiče přednášky, besedy, semináře, půjčování odborné literatury*

Naším cílem je do 8/2018:

- motivovat rodiče k využívání konzultačních hodin
- podporovat rodiče k zapojení do přímé účasti na plánování výchovně vzdělávacího procesu
- využívat odbornosti a dovednosti rodičů pro obohacení výchovně- vzdělávací práce
- umožňovat rodičům uspořádat akce pro děti i širší veřejnost

### **Spolupráce mateřské školy se základní školou**

Pokračujeme ve spolupráci se ZŠ Blažkova a ZŠ Milénova. Nadále spolupracujeme se zařízením na poskytování odborných pedagogicko – psychologických služeb Čechyňská, převážně v oblasti logopedie, která je na škole pravidelně 1x za 14 dní.

*Dlouhodobý cíl: navázání spolupráce se ZŠ a partnerskými MŠ při uskutečňování vzájemných hospitací a získávání nových inspirací*

Naším cílem je do 8/2018:

- nachystat posezení s učiteli ZŠ před nástupem dětí do školy, v průběhu školní docházky dětí – posouzení případných nedostatků dětí a konzultace o tom, jak by mohla MŠ takovým nedostatkům předcházet
- uskutečnit besedu rodičů s rodiči dětí prvních tříd, kteří navštěvovali naši školu a podělit se o své poznatky a zkušenosti
- zaměřit se na informování rodičů v oblasti školní zralosti
- umožňovat zástupcům ZŠ z okolí pořádání besed s rodiči v prostorách MŠ



## **Začlenění mateřské školy do života obce**

Mateřská škola usiluje o rozšiřující se spolupráci se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

Pravidelně aktualizujeme webové stránky školy a vydáváme pravidelně vlastní školní časopis „Brechtík“.

*Dlouhodobý cíl: navazování a rozvíjení spolupráce s domovem seniorů v Brně – Lesná*

Naším cílem je do 8/2019:

- zúčastnit se slavností v obci (tradice, rituály, významná místa...)
- podílet se na zvelebování blízkého okolí
- vnést prvky folklórních tradic i zvyků do života školy
- zaměřit se na získávání finanční podpory od zřizovatele na zlepšení podmínek realizace programu MŠPZ

## **Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami**

Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Mateřská škola je dlouhodobě připravena a otevřena vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ve formě integrace v běžných třídách.

Při vzdělávání spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školského poradenského centra. Podmínky pro vzdělávání odpovídají individuálním potřebám dětí. Uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání. Realizujeme všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí. Samozřejmostí je osvojení specifických dovedností na úrovni, která odpovídá individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte.

Při vzdělávání dětí s diagnostikovaným 3 stupněm podpůrných opatření se snižuje o jedno dítě kapacita počtu dětí ve třídě.

Ve třídě „Berušky“ a „Sluníčka“ probíhá individuální vzdělávání za přítomnosti asistenta na základě pedagogy a asistenty vypracovaných individuálních vzdělávacích plánů, které jsou konzultovány a schváleny Speciálním pedagogickým centrem nebo pedagogicko – psychologickou poradnou i zákonnými zástupci. Úzkou spoluprací s rodinou a aktivní prací asistenta pedagoga ve třídě s učitelkou se nám daří cíle naplňovat.

*Dlouhodobý cíl: další vzdělávání pedagogů v oblasti speciální pedagogiky*

Naším cílem je do 8/2018:

- respektovat a naplňovat doporučení školského poradenského centra

- zpracovávat plány pedagogické podpory v případě nižšího podpůrného stupně
- rozšiřovat znalostí učitelů v oblasti vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- pravidelně konzultovat a vyhodnocovat zvolené postupy
- dosahovat vysoké míry samostatnosti dětí
- připravit děti všestranně pro vstup do základní školy
- zajistit dostatek kompenzačních a didaktických pomůcek

### **Podmínky pro vzdělávání nadaných dětí**

Při vzdělávání mimořádně nadaných dětí školní vzdělávací program zahrnuje možnost rozšíření nabídky dalších aktivit podle schopností, zájmů a nadání těchto dětí.

Rozvoj a podpora nadaných dětí je zajišťována tak, aby nebyla jednostranná dle jejich nadání, ale aby zaručila pestrost a rozmanitost obvyklé vzdělávací nabídky.

*Dlouhodobý cíl: vytvářet podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti.*

Naším cílem je do 8/2018:

- postupně doplňovat didaktické materiály a pomůcky pro stimulaci nadaných dětí
- rozšiřovat znalostí učitelů v oblasti vzdělávání nadaných dětí

### **Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let**

Při vzdělávání dětí budeme usilovat o možnosti a začleňování skupinové práce pouze pro děti tohoto věku, která bude respektovat jejich potřeby a únavu během dne.

Zpravidla jde u dětí o první sociální zkušenost mimo širokou rodinu a projevuje se silnější citovou vazbou na dospělou osobu.

Nejčastěji se učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Opakují činnosti, potřebují pravidelné rituály a pozornost udrží velmi krátkou dobu.

Při vzdělávání je důležité citlivé střídání nabídky činností, trénování návyků a praktických dovedností a ponechání dostatečného prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

*Dlouhodobý cíl: vytvářet podmínky k co nejsnadnějšímu zapojení v heterogenním kolektivu dětí.*

Naším cílem je do 8/2018:

- doplňovat didaktické materiály v dostatečném množství pro děti
- upravit prostředí třídy – volnost pohybu a dostatek prostoru pro volnou hru
- zajistit u otevřených skříněk – hračky dostatečné velikosti, vhodné od 2 let
- dle potřeby zajištění uzavřených skříněk
- pro pobyt venku vytvoření skupiny mladších dětí pro možnost úpravy náročnosti vycházek a respektování únavy dětí

## 4. FORMÁLNÍ KURIKULUM - VZDĚLÁVACÍ OBSAH PROGRAMU

Didaktický styl vzdělávání dětí je založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Obsah vzdělávání je plánován na tři roky, je uspořádán do pěti integrovaných bloků – podtémat. Podtémata se všechny společně prolínají denním životem školy a ukazují propojený soubor očekávaných výstupů – kompetencí.

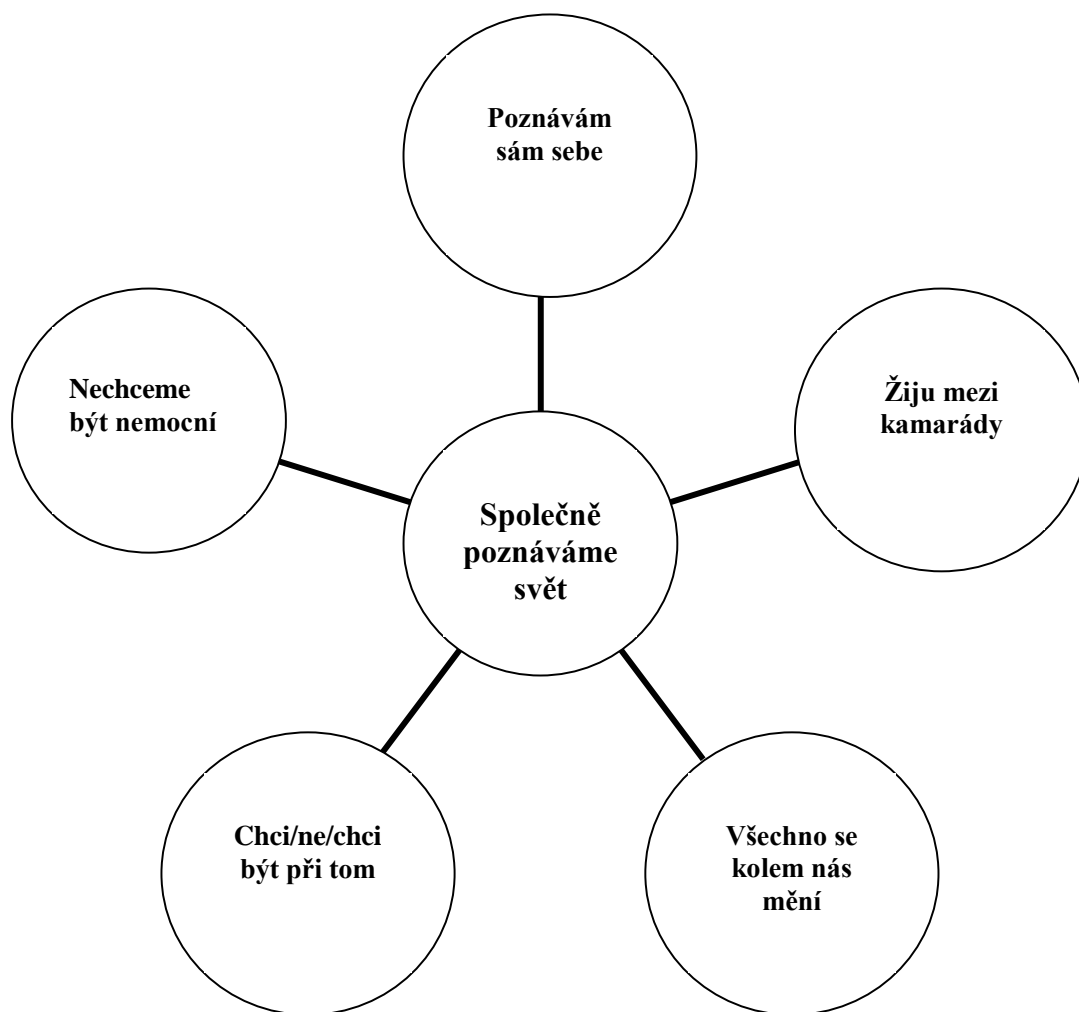
**Klíčové kompetence předškolního vzdělávání:** kompetence k učení  
kompetence k řešení problémů kompetence komunikativní  
kompetence sociální a personální kompetence činností a občanské

Vzdělávací cíle a záměry kurikula podpory zdraví „Společně poznáváme svět“ jsou pro všechny děti ve škole společné.

Podtémata jsou rozpracována v tematických částech písemně na třídách. Máme na paměti, že některé dílčí cíle výchovně vzdělávací činnosti je nutné sledovat a naplňovat každodenní činností.

Jde zejména o:

- dodržování dohodnutých pravidel
- kulturní stolování
- celkovou komunikaci
- návyky sebeobsluhy, osobní hygieny



# CELOROČNÍ TÉMA NESE NÁZEV „**SPOLEČNĚ POZNÁVÁME SVĚT**“

## **Podtéma 1. „Poznávám sám sebe“**

Obsah: Učíme se poznávat sami sebe, vnímat své tělesné i duševní potřeby, učíme se vyrovnávat se s nimi.

Zahrnuje sdružené ukazatele dosaženého vzdělání a k ukazatelům přiřazené kompetence

- 9. POJMENOVÁVÁ ČÁSTI TĚLA A JEJICH FUNKCI, SVÉ POHLAVÍ, SVOJE VLASTNOSTI. POUŽÍVÁ SMYSLY, VYJADŘUJE SVOJE POTŘEBY.**
- 1/1 Má základní poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích.
  - 4/2 Dovede označit svoje potřeby (tělesné, psychické, sociální, etické) přizpůsobit jim své chování.
  - 5/1 Poznáváním sebe samého vytváří pravdivý obraz o sobě, o své identitě, vlastnostech (temperament), sklonech a schopnostech.
- 13. DÁVÁ NAJEVO SVOJE CITY SPOLEČENSKY PŘIJATELNÝM ZPŮSOBEM. POJMENOVÁVÁ POCITY SVOJE I DRUHÝCH. RADUJE SE S DRUHÝMI, UTĚŠUJE JE.**
- 5/2 Snaží se ovládat intenzitu emocí, které by škodily jemu nebo okolí.
  - 5/4 Chápe, že lidé mají různé pocity, emoce a city, dovede je rozpoznávat a pojmenovat.
- 15. PODÍLÍ SE NA VYTVÁŘENÍ PRAVIDEL SPOLEČNÉHO SOUŽITÍ, SNAŽÍ SE JE DODRŽOVAT. OZNAČUJE, KTERÉ PRAVIDLO BYLO PORUŠENO, UPOZORŇUJE I OSTATNÍ NA JEHO PORUŠENÍ.**
- 5/7 Má zvnitřněnou potřebu řádu, aktivně se podílí na tvorbě pravidel. Přijatá pravidla se snaží plnit.
  - 6/6 Chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat druhého, dbá pravidel soužití.
  - 6/7 Uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody.
  - 7/4 Uvědomuje si, že každý má nějaká práva a povinnosti.

## **Podtéma 2. „Žiju mezi kamarády“**

Obsah: Učíme se respektovat a tolerovat odlišnosti, řešit vzniklé situace, chápat nutnost komunikovat a dodržovat pravidla.

Zahrnuje sdružené ukazatele dosaženého vzdělání a k ukazatelům přiřazené kompetence

- 11. NAVAZUJE KONTAKTY, DODRŽUJE PRAVIDLA SPOLEČENSKÉHO CHOVÁNÍ, UPOZORŇUJE NA JEJICH PORUŠOVÁNÍ.**

6/1 Má vytvořené základní návyky společenského chování.

**14. SDĚLUJE SVÉ ZÁŽITKY, AKTIVNĚ NASLOUCHÁ, VYJADŘUJE SVŮJ NÁZOR, DOMLOUVÁ SE S OSTATNÍMI, NEPROSAZUJE SE NA ÚKOR DRUHÝCH.**

- 4/6 Umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne, vysvětlit proč.
- 5/5 Dovede sdělovat události a příhody, které se mu staly.
- 5/6 Komunikuje, dokáže se dohodnout i v případě problémové situace.
- 6/2 Je ochotno vysvětlovat svůj názor i naslouchat druhým.
- 6/3 Dovede se vyjádřit a domluvit s dětmi i dospělými.

**16. POMÁHÁ A NABÍZÍ SVOJI POMOC DRUHÝM. AKTIVNĚ SE ZAPOJUJE DO PÉČE O NEJBLIŽŠÍ PROSTŘEDÍ.**

- 6/4 Je schopno elementární spolupráce ve dvojici, ve skupině dětí.
- 6/5 Chová se vstřícně a nabízí pomoc tam, kde vidí, že je třeba.
- 7/3 Chová se vstřícně a je ochotné pomoci tam, kde je třeba, zvládá jednoduché činnosti v péči o nejbližší prostředí a potřeby druhých.

### **Podtéma 3. „Všechno se kolem nás mění“**

Obsah: Učíme se poznávat a chápat změny a děje kolem nás, učíme se uvědomovat si různorodosti, souvislosti, příčiny a důsledky.

Zahrnuje sdružené ukazatele dosaženého vzdělání a k ukazatelům přiřazené kompetence

**3. DOVEDE NAJÍT PODOBNOSTI A ROZLIŠNOSTI U LIDÍ, RESPEKTUJE JE, NEODMÍTÁ KONTAKT S NIMI.**

- 1/7 Uvědomuje si, že lidé jsou různí a liší se podle řady znaků (pohlaví, věku, jazyka, kultury, etnika, rasy, náboženství, sociálního zázemí, životní úrovně).
- 7/2 Prožívá vztah k lidem, sounáležitost s různými společenstvími.
- 7/5 U druhých respektuje a toleruje potřeby a individuálně odlišné způsoby jejich uspokojování.

**5. ROZLIŠUJE, CO PŘÍRODĚ PROSPÍVÁ A CO JÍ ŠKODÍ. CHOVÁ SE K NÍ OHLEDUPLNĚ, CHRÁNÍ JI A NEPOŠKOZUJE.**

- 1/4 Rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka, přírody podporovat, a ty, které mohou zdraví poškozovat.
- 2/2 Rozlišuje dobro a zlo a dovede obě etické kategorie vidět ve vztahu ke zdraví.
- 2/5 Podporuje konkrétními činnostmi vlastní zdraví a zdraví ostatních, přírody.
- 7/7 Prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou neživou i živou.
- 7/8 Ochraňuje přírodu, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje.

**12. POJMENOVÁVÁ VLASTNOSTI ŽIVÉ A NEŽIVÉ PŘÍRODY, JEJÍ VÝVOJ. ZKOUMÁ VZÁJEMNÉ VAZBY MEZI PŘÍRODNÍM A SPOLEČENSKÝM PROSTŘEDÍM. PTÁ SE NA TO, ČEMU NEROZUMÍ.**

- 1/5 Má zájem pochopit jevy kolem sebe a jejich souvislostech, dovede se ptát.
- 7/6 Má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se.

**18. ORIENTUJE SE A POJMENOVÁVÁ VĚCI A JEVY V NEJBLIŽŠÍM PROSTŘEDÍ A HLEDÁ INFORMACE.**

- 3/1 Je zvědavý, má touhu poznávat.
- 7/1 Chce poznávat své okolí, svět.

### **Podtéma 4. „Chci /ne/být při tom“**

Obsah: Učíme se praktickému řešení vzniklých problémů, chceme ochotně pomoci a umíme o pomoc požádat.

Zahrnuje sdružené ukazatele dosaženého vzdělání a k ukazatelům přiřazené kompetence

**1. VŠÍMÁ SI PROBLÉMŮ VE SVÉM OKOLÍ, HLEDÁ A NAVRHUJE JEJICH ŘEŠENÍ. ŘEŠÍ PROBLÉMY V MEZÍCH PRAVIDEL. POKUD SI NEVÍ RADY, POŽÁDÁ O POMOC.**

- 3/2 Ví, že když řešení problémů přesahuje jeho síly, má se obrátit o pomoc na osobu ze svého nejbližšího okolí.
- 3/5 K problémům přistupuje aktivně, organizuje své činnosti, nečeká, že jeho problémy bude řešit někdo jiný.
- 3/6 Řeší jednoduché problémy, má představu o tom, že většinu problémů může řešit více způsoby.
- 5/8 Dovede požádat o pomoc, když je v nouzi.

**17. PROVÁDÍ ČINNOSTI NA ÚROVNI ODPOVÍDAJÍCÍ ŠKOLNÍ ZRALOSTI.**

- 3/3 Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti.
- 3/4 Umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte svého věku.
- 3/7 Nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života.
- 4/5 Dovede vyvinout úsilí, pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá u ní, dokončuje ji.
- 5/9 Dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky.

## **Podtéma 5. „Nechceme být nemocní“**

Obsah: Učíme se osvojovat si poznatky o upevňování a ochraně zdraví, poznávat rizika, která ohrožují zdraví, učíme se pečovat o duševní pohodu, tělesnou pohodu, mít zdravé životní návyky.

Zahrnuje sdružené ukazatele dosaženého vzdělání a k ukazatelům přiřazené kompetence

### **2. ZAJÍMÁ SE O VĚCI SOUVISEJÍCÍ SE ZDRAVÍM. POPISUJE, JAK SE CHOVAT PŘI ÚRAZU A ONEMOCNĚNÍ. PŘI ČINNOSTECH VYUŽÍVÁ ZKUŠENOSTI S OŠETŘOVÁNÍM. PŘIJÍMÁ NÁSLEDKY SVÉHO I NESPRÁVNÉHO CHOVÁNÍ.**

- 1/2 Vnímá, že člověk může mít potíže se zdravím tělesným, ale také duševním, a že tyto potíže spolu mohou souviset.
- 2/1 Vnímá, že všechno na světě má vztah ke zdraví, buď ho podporuje, nebo poškozuje.
- 2/4 Chápe, když je člověk nemocen (krátkodobě, dlouhodobě, akutně, chronicky), nemůže dělat řadu věcí, které dělá rád a které patří k jeho životu.
- 4/4 V běžných životních situacích předvídá následky a přijímá konkrétní důsledky svých činů, svého chování.

### **4. OZNAČUJE ČINNOSTI, KTERÉ POŠKOZUJÍ ZDRAVÍ, A LÁTKY POŠKOZUJÍCÍ ZDRAVÍ (ALKOHOL, CIGARETY, DROGY). DOKÁŽE ŘÍCT NE.**

- 1/6 Má vytvořenou představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, hry na automatech).

### **6. SAMOSTATNĚ PROVÁDÍ VŠECHNY SEBEOBSLUŽNÉ ČINNOSTI, DODRŽUJE HYGIENICKÉ NÁVYKY, UDRŽUJE SVŮJ ZEVENĚJŠEK A VĚCI V ČISTOTĚ, NA NEDOSTATKY UPOZORŇUJE DRUHÉ.**

- 4/1 Má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny.

### **7. VYHLEDÁVÁ A NEODMÍTÁ ČINNOSTI SPOJENÉ S POHYBEM. ODPOČÍVÁ, KDYŽ JE UNAVENĚ.**

- 1/3 Rozumí tomu, že způsob, jakým se člověk chová a žije, má vliv, špatný nebo dobrý, na jeho zdraví.
- 5/3 Chápe, že tělesná aktivita, zdravá výživa, spánek a odpočinek přispívají k dobré náladě a spokojenosti.

### **8. DODRŽUJE PRAVIDLA BEZPEČNÉHO CHOVÁNÍ V RŮZNÝCH SITUACÍCH.**

- 4/3 Odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost.

### **10. NEODMÍTÁ JÍDLA ZDRAVÉ VÝŽIVY, DODRŽUJE PITNÝ REŽIM.**

- 2/3 Chápe, že zdraví není samozřejmostí a musí je chránit.
- 2/6 Má vytvořenou představu o zdravé životosprávě.

## **Pravidla pro sestavování třídních kurikul**

Třídní kurikulum – vzniká společným plánováním činností učitelek ve třídě. Vychází z věku dětí, úrovně rozvoje a sociálních zkušeností dětí. Kompetence jsou vybírány společně pro všechny třídy stejné. Při plánování vycházíme z výsledků analýz, evaluace a sebehodnocení učitelek.

Při výběru pedagogických metod respektujeme principy mozkově kompatibilního učení: smysluplný obsah, dostatek času, možnost volby, okamžitá zpětná vazba, nepřítomnost ohrožení a také teorie rozmanitých inteligencí H. Gardnera.

Jeho obsah tvoří rozpracovaná podtémata nebo konkrétní situace, ke kterým dochází v každé třídě, realizace musí nést znaky prožitkového učení

- spontaneita
- objevnost
- komunikativnost
- celostnost
- prostor pro aktivitu a tvořivost
- konkrétní činnosti

Efektivní komunikaci dle získaných znalostí „Respektovat a být respektován“

- nepoužívat zápory – využívat pozitivní komunikaci
- být empatický
- popisovat situace i činnosti – vyvarovat se všeobecnému „hodný, šikovný.“
- využívat věcnou zpětnou vazbu – vyvarovat se trestu a odměn
- nechat prostor pro vnímání přirozených důsledků
- podporovat děti k vlastnímu vyjádření – méně slyšíme učitelku
- samostatnost dětí při možnosti výběru a kladení otázek

Naplňování zvolených tematických částí je podle náročnosti zvolených témat, nejdéle jeden měsíc.

### **Preferujeme tyto metody a formy práce s dětmi**

- prožitkové učení
- spontánní sociální učení
- kooperativní učení hrou
- komunitní kruh
- tvořivá dramatika
- situační učení
- experimentace, manipulace, zkoumání
- řízené skupinové a individuální činnosti
- využití situace, volné hry, výlety, exkurze
- psychomotorická cvičení, kooperativní a námětové hry
- spontánní činnosti, práce s přírodním a odpadovým materiálem
- skupinové činnosti
- řízené činnosti
- částečně řízené činnosti
- samostatná práce dětí
- individuální činnosti

Nikdy neukončujeme hru násilně na povel, dáváme prostor k ukončení hry.



**Důležitou součástí vzdělávání je dodržování pravidel stanovených a graficky zpracovaných ve třídách.**

#### Pravidla soužití dětí a dospělých

- bezpečnostní pravidla
- zdvořilostní pravidla
- herní pravidla
- komunikační pravidla
- pravidla sebeobsluhy

## **5. EVALUAČNÍ SYSTÉM**

EVALUAČNÍ ZPRÁVA - Vlastní hodnocení školy provádíme 1x za 3 roky

#### **Východiska**

- analýzy školy (ředitelka školy)
- evaluace plnění ročních plánů (učitelky)
- hospitační a kontrolní činnosti (ředitelka školy)
- diagnostické záznamy o dětech a portfolia (učitelky)
- dotazníky rodičů (učitelky)
- dotazníky všech zaměstnanců školy (učitelky)
- evaluace třídních kurikul (učitelky)
- autoevaluace učitelek (učitelky)
- vnější evaluace – (ČŠI, zřizovatel)

#### **Hodnocení třídního vzdělávacího programu**

Hodnocení třídních kurikul vychází ze společného plánování na pravidelných měsíčních pedagogických radách. Společně provádíme výběr podtémat a přidružených suků na následující měsíc. Po následné evaluaci uplynulého měsíce, celkovém hodnocení projevů, nabídek dětí a zpětné vazbě ve třídách pokračujeme v dalším plánování.

- pravidelné sledování a zapisování projevů dětí, zpětná vazba, diagnostika dětí  
odpovědnost: denně všichni učitelé  
postup: zaznamenávání na archu plánu tematické části
- pravidelné zaznamenávání výsledků vzdělávání a využití těchto výsledků k dalšímu plánování - ROK v MŠ (rozvoj kompetencí v mateřské škole)  
odpovědnost: denně všichni učitelé  
postup: diagnostika dětí, ROK
- společně s rodiči při nástupu nového dítěte zpracovávání vstupních záznamů o dítěti - provádí v průběhu měsíce pravidelně učitelky  
odpovědnost: třídní učitelky  
postup: společné vyplnění archu s rodiči, popř. konzultace s rodiči po jejich vyplnění
- hodnocení vlastní práce provádí společně učitelky ve třídě, průběžně při realizaci, měsíčně na pedagogických radách všechny učitelky hodnotí ve vztahu k dětem, naplňování kritérií znaků prožitkového učení

odpovědnost: všichni učitelé

postup: slovní hodnocení

- 1x ročně hodnocení výchovy a vzdělávání – celkový pohled na úroveň dětí podle ROKu – vyplňují všechny učitelky elektronicky do formuláře hodnocení třídních kurikul

odpovědnost: třídní učitelé

postup: vypracování hodnocení za třídu

- 1x ročně hodnocení výchovy a vzdělávání – celkový pohled na úroveň dětí podle ROKu – zpracování za celou školu, dle výsledků tříd do formuláře hodnocení třídních kurikul

odpovědnost: ředitelka

postup: vypracování hodnocení za školu

### **Hodnocení vzdělávacích procesů**

- denně provádí učitelky autoevaluaci použitých metod a forem práce bez písemného záznamu, promýšlejí další postupy

odpovědnost: všechny učitelky

postup: předávání informací při překrývání učitelek

- 1x měsíčně vyhodnocují učitelky na pedagogické poradě naplňování znaků prožitkového učení, využívání poznatků semináře „Respektovat a být respektován“, co se podařilo a na co je potřeba se více zaměřit

odpovědnost: všichni učitelé

postup: slovní rozbor

- 3x ročně hospitační a kontrolní činnost ředitelky zaměřená na plnění cílů ročních plánů, v případě potřeby častěji

odpovědnost: ředitelka

postup: pozorování, záznam a rozbor

- pravidelné vzájemné hospitace učitelek, video záznamy – rozbor na pedagogických poradách

odpovědnost: všechny učitelky

postup: nahrávky, pozorování, záznam, rozbor

- 1x ročně elektronicky do příslušných formulářů sebehodnocení učitelek v naplňování znaků prožitkového učení a v položkách dotazníku INDI

odpovědnost: všechny učitelky

postup: elektronický záznam

### **Hodnocení podmínek vzdělávání**

- ředitelka provádí průběžně kontrolní činnost naplňování dle indikátorů INDI

odpovědnost: ředitelka

postup: hospitační a kontrolní činnost

- pravidelně na pedagogických radách kontrolují učitelky naplňování plánu spolupráce se základní školou dle stanovených ročních plánů, vyhodnocují a navrhuji doplnění

odpovědnost: ředitelka

postup: společná komunikace

- 1x za půl roku promýšlíme další spolupráci se zřizovatelem MČ Brno – sever a ostatními partnery

odpovědnost: ředitelka

- postup: konzultace, návrhy
- 1x ročně provádí učitelky hodnocení naplňování podmínek dle ročních plánů, elektronicky zaznamenávají do celkového hodnocení třídního kurikula za školní rok  
odpovědnost: všichni učitelé  
postup: vypracování elektronického formuláře
- dle zařazení dětí ve třídách – 1x ročně vyhodnocení naplňování podmínek dětí dvou až tříletých, podmínek dětí se speciálně vzdělávacími potřebami a podmínek dětí mimořádně nadaných.  
odpovědnost: třídní učitelky  
postup: vyhodnocení záznamů z evaluace TVP
- 1x za 3 roky učitelky vyhodnocují naplňování zásad ZMŠ vyhodnocením tabulek nástrojů INDI, vyplňují v počítači příslušné tabulky  
odpovědnost: ředitelka  
postup: elektronické vyplnění, vtištění, odeslání státní zdravotní ústav, společné zpracování výstupů
- 1x za 3 roky hodnotí a vyplňují v počítači tabulky nástrojů INDI všichni zaměstnanci  
odpovědnost: všichni zaměstnanci  
postup: elektronické zpracování
- 1x ročně nabídka dotazníků pro rodiče a partnery školy  
odpovědnost: všichni učitelé  
postup: anonymní vyplnění, zpracování výsledků, rozbor

### **Hodnocení výsledků vzdělávání**

- učitelky zakládají a vedou portfolio každého dítěte, zakládání provádí s označením data vzniku, případně komentářem učitelky  
odpovědnost: všichni učitelé  
postup: pravidelné zpracovávání
- učitelky zakládají a pravidelně pracují s nástrojem na hodnocení vzdělávání dětí – ROK v MŠ  
odpovědnost: všichni učitelé  
postup: pravidelné doplňování
- pravidelně po ukončení tematické části hodnotí učitelky naplňování kompetencí dětí, provedou záznam do formulářů  
odpovědnost: třídní učitelé  
postup: zaznamenávání do archů tematických částí
- 2 x ročně vloží do počítače hodnocení výsledků vzdělávání dle nástroje ROK  
odpovědnost: všichni učitelé  
postup: elektronické zpracování
- učitelky pravidelně ke konci prvního pololetí zaznamenávají úroveň školní zralosti u předškolních dětí, uskutečňují osobní rozhovory s rodiči, případně projednávají doporučení k vyšetření v PPP  
odpovědnost: všichni učitelé  
postup: konzultace, zaznamenávání
- ve druhém pololetí učitelky pravidelně provádí pozorování a zaznamenávají výsledky projevů a zpětné vazby z ESS  
odpovědnost: všichni učitelé  
postup: pravidelné zaznamenávání
- 2x ročně pravidelná sebereflexe – vlastní hodnocení učitelů

odpovědnost: všichni učitelé  
postup: písemné zpracování

## **6. PŘÍLOHY**

- Řády školy
- Roční plány
- Analýza výchovně vzdělávací práce
- Plány spolupráce
- Zpráva o činnosti školy
- Třídní vzdělávací programy
- Evaluační zpráva školy
- Rozvržení přímé vyučovací povinnosti